

MELIKA SALIHBEG BOSNAWI

KO JE KRIV, FRLJIĆU

ESEJ AD HOC

Bismi'llah

Sažetak: Politički teatar, samim svojim predznakom, podrazumijeva ozbiljnu duhovnu i socijalnu angažiranost koja se tiče svih ljudi. Zato on sam sebi mora nalagati korektnost prema drukčije/m/islećima kao visoko-civilizacijsku stečevinu. U takvom kontekstu, čak i u stanjima «razvoda», umjetnost nije, niti se smije ponašati kao razmaženo dijete, «enfant terrible», Kulture, koja je, ako i nevidljivo, uvijek proizvod različitih, često oprečnih silnica. Otud sva razložnost pitanja, i stvarnosnog, i umjetničkog: ko je kriv

za
«NAŠE NASILJE I VAŠE NASILJE»?!

Da odgovore na ovo pitanje, umjetnici bi morali, najprije, postati vjernicima. Ako već neće da vjeruju u Jednog Jedinog Nedjeljivog Apsolutnog Boga i u Njegove Vjerovjesnike, tj., po nekima, u Boga utjelovljena u Sinu - Bogočovjeku, ono bi morali «obožavati» nepisani dogovor: kolektivnog posjedovanja planete Zemlje. I zajedničke odgovornosti, i vjernikâ i nevjernikâ, za njezinu sudbinu.

U cilju razumijevanja gornjeg «zajedništva», ima umjetnika koji (kao i brojni političari i vojskovođe) nikako da se odluče na/učiti čitati povijest religija. Pošto to ne čine, dešava se da u njihovim predstavama mahdžûbu, tj. islamski odjevenu ženu, siluje Isus skinut sa križa, koji je, zapravo, u njenom islamskom vjerovanju, jedan od bezgriješnih Božijih Poslanika, na kojeg ona zaziva mir!

Zato što to neće, oni propuštaju da, za progon i silovanje muslimanki, umjesto kršćanskog Boga, radije optuže fenomenologa «Apsolutnog duha», Hegela lično! Koji je zavještao Europi, pa docnije (s Marxovim reformiranim komunistima) ostatku Planete, KAPITAL: da ima, pobožno, vjerovati, da je on osobno, a s njim i njegova nacija i čitava europska civilizacija i kultura, ništa drugo doli njim objavljeni Duh.

Političkim jezikom govoreći, bog i batina ostatku svijeta, i to sve od njegove njemačke epifanije do Sudnjega dana (ako ovaj uopće i treba

da se tek desi, jer kao da je već dobrano u toku!).

Hegelijanski božanski eurocentrični Apsolut imao je da se proteže od, primjerice, tamo negdje planete Saturn (u znaku čije ljepote sam se i sama rodila s fašističkog početka i komunističkog kraja 1945.), pa do Sarajeva (grada mog rođenja), punog atentata i ratova koje mu ta europski prizemljena božanska epifanija svako malo priređuje. Zato, evo me, s daski te Pozornice, iz Ferhadije (džamije i ulice), nadomak Katedrale, smjerno poručit Frliću, i bulumenti boraca za ljudska prava koja se iza njega skriva:

- da u ovom gradu ima sretno «pokrivenih» sljedbenica Islama (Pokornosti Jednom Bogu), i uz to (Bože im oprost!) pisaca i intelektualki, gurnutih uspješno i komunizmom i demokracijom i saudiziranim sunnizmom i iraniziranim šiizmom i egoima umjetnika nadošlim ko germa, na marginu i europskog i balkanskog i bosanskog i sarajevskog umjetničkog, i života uopće;
- da kao takve one obznanjuju skriveno licemjerje predstava gore utvrđene krivice;
- glede kojih bi sve, možda, i moglo biti Ok-irano, samo da je Oliver, s križa, sa zadatkom napastovanja muslimanke, spustio Hegela i/li Marxa, umjesto Isusa Krista a.s.!¹
- I da joj nije, strгнуvši s nje hidžab² u glavu ugurao vlastitu ideju golišave slobode!

Ali, avaj, i jest, i nije tako (samo obrnutim redom)! Da nije, razlogom je to što su upravo dva gore spomenuta "vrla apsoluta", Hegel i Marx, nadahnuli filozofe, a onda političare..., umjetnike i njihovu (po nekima već pokojnu) umjetnost: da religiju razumjevaju samo iz papirâ! Iz priručnog novinarsko-političko-propagandnog filozofskog šunda! I da šalju u progonstvo svoje savjesti i umjetnosti one koji misle, vjeruju, i umjetnički djelaju - drukčije.

PRIZNANJE

jedne (gluho bilo!) pokrivene muslimanke, koju ne siluje ni teatarski bog ni njegov teatarski poslanik, već demokratske, sasma konkretne, (također i pozorišne) predrasude:

- priznajem pravo na različitost pisaca, redatelja, kazalištâ, glumaca...,

¹ Neka je na njega mir!

² Hidžaab, značeći pokrivka, opći je naziv za stil odijevanja pripadnica Islama, koji podrazumijeva pokrivanje glave i tijela.

umjetnosti, kao neophodni i veličanstveni izraz kreativnosti ljudskog duha;

- ne priznajem pravo na umjetničko, političko i svako drugo «iluminiranje» pobožnih fašoidnom osionošću neznabožaca među umjetnicima, koliko ni među političarima i religijskim stražarima;

- priznajem, odobravam, ispovijedam, izražavam zahvalnost... za svaki oblik slobodnog suprotstavljanja različitih umjetničkih mišljenja i klonuća, ali ne i aplaudiranja, propagiranja i nagrađivanja blasfemije;

- priznajem da je milionski broj onih čije glave nije omahdžubio³ nikakav mačos, ni interes, ni bankovni račun..., već Stvoritelj. Kojem se, kao i Njegovim Poslanicima, i njihovim vjernicima, pripisuju zla zbog kojih nam (sad malo Nato, sad malo Rusija) šalju svoje Herkulese. I s njima zajedno armije boraca za čišćenje (spiska) elementarnih ljudskih prava (uključujući Boga i hidžab), u kojem cilju teatri sve više liče na Augijeve štale pune istih!

Da li je političko pozorište abrazivno nadahnuti demokratski Herakle, sa zadatkom da otkloni svu religijsku nečist iz «štala» modernog svijeta, pitanje je koje prevazilazi gabarite mitologije. Iz ove je poznato da ni naručitelj posla, ni njegov izvršitelj, nisu prošli bez da počine zločin.

Gornja insinucija otvara i drugu mogućnost: da je i (političko) kazalište samo prljavi tor za neko «blagoslovljeno stado» (umjetničkih svetih krava). Samo/imuniziranih na laž, neznanje, i/li licemjerje, pa im otud i ekskluzivno pravo da Čovječanstvo čiste od neizdržljiva im zadaha onih iz stada ljudskog roda koji biraju da radije slijede Teo/logije nego Mito/logije.

U Sarajevu, 10. Muharrama, 1438 / 11. listopada 2016.

Na najtragičniji dan u povijesti Islama, dan obilježavanja Aašuuure, kad je osamnaest najbližih Poslanikovih potomaka, sa Imam Huseinom a.s. na čelu, Muhammadovim s.a.w.a. unukom, pogubljeno na domak iračkog grada Kerbale. Od strane nikog drugog doli «muslimana»; u borbi potonjih za sasma zemnu vlast, i još zemniji posjed. Pa primimo pouku!

³ Ostavit ću ovaj glagol skovan ad hoc kao što je ad hoc ispisan i ovaj esej. Gotovo da sam spremna pokloniti neku od svojih knjiga kao nagradu za najispravniji, a ako ih je više, najduhovitiji odgovor na pitanje: šta znači glagol omahdžubiti?